

Motion till riksdagen 2007/08:Fö235

av **Margareta Persson m.fl. (s)**

Ökad beredskap vid översvämningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad beredskap vid översvämningar.

Motivering

Sommaren 2007 drabbades återigen stora delar av vårt land av översvämningar efter kraftig nederbörd på väldigt kort tid. I vissa områden under juli–augusti kom ca 500 millimeter regn, vilket är ungefär två tredjedelar av årsnederbörden vid jämförelse med tidigare år. Skadorna efter översvämningarna drabbade såväl enskilda som näringsliv och samhället. Många fick sina fastigheter källarfyllda med vatten. Vägar och broar rasade och blev ofarbara, näringsliv och handel drabbades av skador och hinder i sin verksamhet och lantbrukarna fick se sina skördar förstörda.

Kostnaderna handlar om miljonbelopp. Det blir alltmer tydligt att de förändringar vi nu upplever, kraftig nederbörd av regn och snö eller kraftiga stormar, är en följd av klimatförändringar beroende på miljöförstöring. Redan nu måste vi i Sverige och internationellt i ännu högre grad sätta gränser för sådana faktorer som påverkar miljön negativt. Effekterna av det arbetet ser vi kanske mer på längre sikt. Redan nu måste vi, såväl samhälleligt som privat, skaffa oss en beredskap för att bättre möta och förhindra skador som dessa vi nu upplevt.

Ökad avrinning genom att rensa vattendrag och släppa mer vatten från sjöar och vattendrag har varit åtgärder för att snabbt bli av med vattnet. Likaså har omfattande dikningar, kulverteringar, rätning av bäckar och åar givit resultat i samma riktning. Men ökar man avrinningen i ett område påverkar det naturligtvis de som har sina ägor och vägar nedströms. Problemet och skadorna hamnar hos någon annan.

Fel! Okänt namn på

Ett sätt kan vara att i förväg sänka nivåerna i vattenmagasinen, men det är inte alldeles enkelt eftersom det utefter vattendraget finns olika innehavare av vattendomar och vattenmagasin. Det behövs därför en samordning mellan samhället och privata aktörer för att skaffa sig denna beredskap inför prognostiserad omfattande nederbörd. En samordning bör ske genom att någon kan sköta regleringen – vilka magasin som utan olägenheter kan höjas, var man ska undvika att höja vattenståndet, hur vattenståndet påverkas av nederbörd, jordens mätnadsgrad, avrinningsområdets storlek osv. Exempel på sådan samordning finns i Emåns vattendrag där en person är anställd för att sköta denna reglering.

Samhället bör här ta på sig den rollen att försöka samordna sådan vattenreglering.

Ett annat sätt kan vara att förlänga uppehållstiden på vattnet på platser där det inte gör någon skada. Det skulle kräva fler våtmarker och fördröjningsmagasin, och det kommer att kräva viss ersättning till den som är beredd att upplåta mark för detta.

Vidare bör en översyn göras av gamla vattendomar. Det har tidigare påpekats att befintliga gamla vattendomar inte tagit hänsyn till natur och miljö. En översyn måste också ta hänsyn till förändringar i klimatet, och en balans måste finnas mellan dessa båda hänsyn. En översyn bör också omfatta om byggnation av fastigheter eller infrastruktur har skett på mark där det finns en vattendom.

Översvämningsrisker måste också på ett bättre sätt tas med i kommuners planering för byggande av vägar, bostadsområden och industriområden. Även staten måste i sin planering för byggande av väg och järnvägar ta med risker för översvämning. Arealen hårdgjorda ytor – asfalterade vägar, parkeringsplatser och industriområden – har ökat kraftigt. Tillförs vattnet från dessa ytor direkt i vattendragen blir effekterna omfattande. Ett krav borde vara att vid nyanläggning av sådana ytor tillse att fördröjningsmagasin anläggs och att avrinning härifrån sker på ett ansvarsfullt sätt och även med hänsyn taget till miljön.

Samhället – stat, kommuner och landsting/regioner – bör med hänvisning till ovanstående tillsammans ta initiativ till en bättre beredskap för att förhindra skador på egendom och miljö för den enskilde och för samhället.

Stockholm den 2 oktober 2007

Margareta Persson (s)

Carina Hägg (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Thomas Strand (s)

Göte Wahlström (s)